

ALSLEV · JANDERUP · BILLUM SOGNE

KIRKEBLADET

FINDES GUD? side 2

KIRKEHUS RENOVERES side 13

HØJSKOLEDAG 2016 side 14

FINDES GUD?

I København er der opstået noget nyt i kirkelivet: »Teologiske saloner«. Her kan man mod betaling få lov til at deltage i en diskussion, der handler om tro og Gud og religiøse spørgsmål. Sådan præsenteres initiativet:

Teologiske Saloner er et sted for dig, der tror og tvivler, dig, der er afklaret og ikke aner dit levende råd. Dig, der ofte diskuterer religion og teologiske begreber, og dig, der tænker, at religion og religiøsitet er et sprængfarligt emne og noget, man – for Guds skyld – skal undgå at tale med andre om (citater fra kirkenikbh.dk/kalender/teologiske-saloner-findes-gud).

Et emne for sådan en Teologisk Salon kan f.eks. være: »Findes Gud?« Er Gud bare en fantasiforestilling, eller svarer ordet til noget virkeligt? Kan man tro på Gud og samtidig være et oplyst og fornuftigt menneske? Og ved vi overhovedet noget om, hvem eller hvad Gud er?

Det er meget populært med disse teologiske saloner. Efter sigende er der venteliste, for der er slet ikke plads til alle dem, der gerne vil betale for at diskutere Gud.

Det er også et vigtigt emne. Findes Gud? Det samme spørgsmål er egentlig indgangen til enhver gudstjeneste. Hvor findes Gud? Hvordan findes Gud? Hvor møder vi det guddommelige?

I adventstiden er det særligt udpræget. I adventstiden venter vi. Men hvad venter vi på? Mørket fylder dagene, og tvivlen fylder i sindet.

Tvivlen kommer til orde i de tekster, der prædikes over i adventstiden. Johannes Døber sidder i fængsel og bliver i tvivl, om Jesus nu er den rigtige Herre

– ham som Johannes selv skulle bane vejen for. Brudepigerne falder i søvn, mens de venter på den brudgom, der skal komme. Der ventes og længes og tvivles. Men der bliver også svaret på tvivlen. Om ikke før, så i evangeliet til juledag – om lyset der skinner i mørket, og mørket der ikke fik bugt med lyset.

'Lyset, det sande lys, som oplyser ethvert menneske, var ved at komme til verden. Han var i verden, og verden var blevet til ved ham, og verden kendte ham ikke. Han kom til sit eget, og hans egne tog ikke imod ham.' (Johannes 1,9-10).

Hvor er Gud? Ja, Gud har skabt verden, og derfor findes verden. Gud er også i verden – som det lys, der skinner ind i verden i kraft af det ord, Gud taler: 'Ordet blev kød og tog bolig iblandt os' (Johannes 1,14). Ordet er blevet til et menneske: Jesus.

Når Gud taler til os – gennem Jesus, gennem evangeliet – og vi lytter, så ved vi hvordan det hænger sammen. Det er ikke et spørgsmål om hvorvidt Gud findes. Nej, det er os, der findes. Vi findes i den verden, som Gud har skabt. Og vi findes af hans ord og hører det, og forstår pludselig, at vi er Guds børn.

Holger Lissner udtrykker det så fint i en af sine salmer, nr. 414 i salmebogen:

*Den Mægtige finder vi ikke,
den mægtige Gud finder os,
der famler og fægter i mørket
og lukker os inde i trods...*

*Da ser vi med undrende øjne
vor tvivl blive afklædt som løgne
og sandheden lyse af liv.*

Lise Hindsholm

De vise og de tåbelige jomfruer, Matthæus 25,1-13. Maleri af Greta P:son Digman.

ÅRSBERETNING 2015 – ALSLEV

Året 2015 startede stille og roligt for menighedsrådet. Økonomien gik den rigtige vej – der var »lys forude«. Troede vi da!

Allerede i marts opdagede man imidlertid, at der var »lidt fugt« i et depot rum ved siden af kontoret i præstegården. Så kom mistanken om, at de helbredsmæssige gener, som sekretær Pernille Lyngbo havde døjet med gennem nogen tid, kunne skyldes indeklimaproblemer. Og så kørte rouletten.

Præstegården blev undersøgt for skimmelsvampe og det viste sig, at der var massive forekomster af den skadelige slags i stort set hele huset. Sagen omtales andet sted i dette blad.

Selvfølgelig er det værst for præsten og hendes familie, som nu har måttet flytte ud af deres dejlige hjem i præstegården på ubestemt tid. Det er meget beklageligt.

Præstegårds-sagen har været den alt overskyggende udfordring for menighedsrådet i 2015.

Vore dygtige ansatte arbejder ufortrødent videre med de velbesøgte aktiviteter for små og store børn og med at skabe gode og vedkommende kirkelige handlinger i det hele taget.

På kirkegården arbejder Mona og Sine flittigt for at holde alt i smuk orden. Der er nogle hække, som er meget grimme – vi ved det godt! – og der udskiftes i etaper. Rønnealléen fra kirken til kapellet er nu så angrebet af råd, at den skal fjernes. I 2016 skal en kirkegårds konsulent se på kirkegården og udarbejde en plan over området. Der vil ikke blive plantet nye allé træer, før vi får den plan.

Den gamle kirkedør kunne ikke holde længere, så den er udskiftet med en smuk ny dør i røget egetræ. Det betød også, at vi måtte sige farvel til den kæmpestore nøgle, som mange har beundret, men nøglen bevares selvfølgelig i kirken som en seværdighed.

Jeg har lyst til at bruge plads i årsberetningen til også at skrive om struktur og fremtid, fordi...

I 2016 er der valg til menighedsrådene!

Vi har på fælles møder med rådene i Janderup og Billum i årets løb drøftet, om vi skulle have et fælles menighedsråd for alle tre sogne? Det ville på en del områder give fordele, for der er mange ens opgaver, som vi arbejder med tre steder. De nuværende menighedsråd mente dog ikke, at tiden helt er moden til at tage skridtet fuldt ud. Det samarbejde, vi allerede har om fælles ansat organist og sognemedhjælper, aktiviteter og Kirkebladet, vil blive udvidet med et fælles præstegårdsudvalg, som skal stå for tilsyn med pastoratets fælles præstegårde i Janderup og Alslev.

For mig er der ingen tvivl om, at der engang skal være et fælles menighedsråd. Måske vil det blive et krav oppefra – altså fra Ribe stift eller kirkeministeriet!

Det bliver en sag for kommende menighedsråd – og hvem er de?

Fortsættes på næste side

Alslev kirkes gamle nøgle

Her i Alslev er gennemsnitsalderen blandt rådsmedlemmerne tæt på 70 år! De fleste af os har været med i – alt for? – mange år. Flere af os havde planlagt at stoppe ved sidste valg, men da var vi midt i kirkerenoveringen, som vi ikke syntes, vi kunne være bekendt at lade et nyt råd blive kastet ud i.

Til det kommende valg er renovering eller nybygning af præstegården muligvis ikke afsluttet, men

I 2016 skal der nye kræfter til!

– og det vil vi gerne forberede allerede nu, så der kan blive kontinuitet i rådsarbejdet.

Derfor opfordrer vi

– Alslevborgere, som gerne vil vide noget om, hvad der arbejdes med og hvordan det er at være med i menighedsrådet, til simplethen at komme og overvære nogle møder.

Alle er velkomne og det er helt uforpligtende. Man kan bare komme, eller man kan ringe til mig, tlf. 21 20 37 98, og snakke om det. Menighedsrådsmøder er faktisk offentlige møder. Vi har ikke gjort så meget ud af at annoncere, hvornår der er møder, men

Så rådne er rønnetræerne

det vil vi gøre fra og med Kirkebladet nr. 1 i 2016 samt på kirkens hjemmeside, www.alslevkirke.dk, hvor dagsordener og referater også kan læses.

Selvfølgelig håber vi, at der vil være nogle, som får – eller allerede har – interesse for at stille op og tage en tørn for at bevare Alslev kirke og præstegård som kulturelle samlingspunkter i vort sogn.

Udover almindelig sund fornuft, medlemskab af Folkekirken + vilje til at samarbejde og ofre tid og kræfter, er der ikke særlige krav til menighedsrådsmedlemmer.

Der er bøvl – undskyld, det hedder »udfordringer« – ved arbejdet, men der er altså også mange spændende og givende opgaver og oplevelser i menighedsrådsarbejde! Ellers var vi gamle vel ikke blevet ved så længe, vel?

Lise Døssing

Den nye kirkedør

MENIGHEDSMØDE I ALSLEV

Søndag den 3. januar 2016 efter gudstjenesten kl.19.00. Mødet afholdes i konfirmandstuen, hvor der også vil være kaffebord.

ÅRSBERETNING 2015 – JANDERUP

Samarbejdet mellem de tre sogne i Alslev-Janderup-Billum Pastorat betyder, at arrangementer og personale er fælles. Derudover planlægges de kirkelige handlinger naturligvis for hele Pastoratet og varetages af vore to præster, sognepræst Anne Mette Gundesen og provst Lise Hindsholm. Janderup Menighedsråd har så selv ansvaret for forholdene omkring bygninger og kirkegård. Præstegården er dog et fælles anliggende.

Bygninger og kirkegård

Vi ser frem til at Kirkehuset kan blive klar til at anvende i forbindelse med bl.a. arrangementer i kirken, til brug ved undervisning af minikonfirmander, konfirmander, hvor det er en fordel at veksle mellem kirken og undervisningslokale. Det vil også kunne være et samlingssted i forbindelse med de øvrige tilbud til børn og deres forældre og dagplejere. Vi regner med at renoveringen bliver i starten af 2016. Se beskrivelse andet sted i Kirkebladet.

Vi har fået norddiget omsat. Det var led i en samlet plan for omsætning af østdiget og norddiget. Den er nu afsluttet. Digerne omkring kirkegården er gode, pæne og stabile, så der formentlig ikke bliver behov for omsætning af diger i en del år.

Salt i murværk og hvælv i kirken er en vedblivende udfordring. Vi har ændret opvarmningsproceduren i kirken. Det bevirker en mere konstant luftfugtighed. Dermed mindskes udkrystalliseringen af salte i murværket og er givetvis også gavnlige for inventaret. Det har i hvert fald mindsket drys af kalk fra mure og hvælv. Saltet bevæger sig så den anden vej ud af stenene, hvilket kan ses på oversiden af hvælvene. Her er der forvitring af murstenene. I 2015 der er lagt et offerlag på hvælvoverflader, for at hjælpe med at trække saltet ud samt beskytte mod forvitring af stenene.

Det er aldrig lykkedes at kunne få kalk til at holde på murværket omkring oplagspladsen. Dette har i 2015 fået en anden behandling – en anden type puds, så nu fremstår muren fin hvid. Vi håber så, at den bliver ved med det.

Indretning af kirkegården og tilbuddet af gravpladser skal hele tiden udvikles, så det både antalsmæssigt og med hensyn til typer af gravpladser passer til behovet. For at have en langsigtet plan for dette har vi tilmeldt os provstiets ordning med at få lavet en udviklingsplan for kirkegården.

Omsætning af norddiget

Adgangsforhold

Vi har siden 2002 arbejdet med at forbedre adgangsforholdene for gående og cyklende til kirken. For nogle år siden var vi tæt på at have en aftale i hus – troede vi. I foråret 2015 var signaler fra Varde kommune igen ret positive, bl.a. fordi der ville komme flere bløde trafikanter på Åkirkevej som følge af lukning af jernbane overskæringer. Denne optimisme med, at der kunne være en snarlig løsning på vej, ser dog igen ud til at være gjort til skamme.

Fortsættes på næste side

Personale

Samarbejdet med skolerne er vigtig, men kan planlægningsmæssigt være en udfordring, ikke mindst efter skolereformerne. Præsterne, sognemedhjælperen og organisten lykkes godt med det. Alligevel har vi tilsluttet os en samarbejdsaftale mellem alle menighedsråd i Varde Provsti om at der ansættes en halvtidsmedarbejder i provstiet til at styrke samarbejdet med og tilbuddene til skolerne fra kirkens side.

Vi har fået ny gravermedhjælper på kirkegårdene i Janderup og Billum. Heidi Pelle har afløst Else Andersen, som ønskede at stoppe. Heidi er fortrinsvis

på kirkegården i Janderup. Anker Madsen er så primært på Billum kirkegård.

Samarbejdet mellem sognene betyder bl.a., at vi kan have stillinger og et kollegialt miljø, så det kan lykkes at ansætte højt kvalificeret arbejdskraft til de forskellige arbejdsopgaver. Vi er glade for at have dygtige, engagerede og initiativrige medarbejdere.

Peder Chr. Thomsen

MENIGHEDSMØDE I JANDERUP

Søndag den 31. januar kl. 10.30.

DØBTE

Rettelse til forrige blad: Det er med stor beklagelse, at det fejlagtigt ikke var barnets forældre, der var skrevet på. Derfor denne rettelse:

- 28. juni 2015, Alslev Kirke
Solveig Sofie Daugaard Wilhelmsen, Alslev
(Mette Wilhelmsen & Thomas Daugaard)
- 2. august 2015, Alslev Kirke
Markus Overgaard Pallesen, Alslev
(Heidi Overgaard Svendsen & Torben Pallesen)
- 16. august 2015, Alslev Kirke
Silke Lykke Corfitz Nielsen, Alslev
(Mette Lykke Nielsen & Peter Christian Corfitz Nielsen)
- 23. august 2015, Alslev Kirke
Sommer Alberte Kjeldsen Jensen, Alslev
(Pernille Kjeldsen & Lars Jensen)
- 23. august 2015, Alslev Kirke
Freya Kirstin Johnsen, Orten
(Ditte Kirstin Jacobsen & Kim Sjørsløv Johnsen)
- 29. august 2015, Janderup Kirke
Sigrid Refstrup Huntington, Kolding
(Majbrit Refstrup Jensen & Adam Villemoes Huntington)
- 30. august 2015, Billum Kirke
Nikolaj Roth Sandberg, Varde
(Rikke Roth Sandberg & Bjarne Jensen Sandberg)
- 6. september 2015, Alslev Kirke
Zian Thomas Hansen Gregersen, Varde
(Kirstine Marie Gregersen & Claus Thomas Hansen)
- 6. september 2015, Alslev Kirke
Tristan Steen Falk Sonnichsen, Alslev
(Tina Falk Jakobsen & Lasse Steen Brinch Sonnichsen)
- 20. september 2015, Janderup Kirke
Magnus Boesgaard Mechlenburg, Varde
(Anita Boesgaard Grove Hansen & Steffan Mechlenburg)
- 27. september 2015, Alslev Kirke
Ida Sofie Tryk Jakobsen, Alslev
(Tine Riis Jakobsen & Rasmus Tryk)
- 27. september 2015, Alslev Kirke
Alexander Leif Mikkelsen, Alslev
(Pernille Irene Nielsen Mikkelsen & Mogens Møller Mikkelsen)
- 11. oktober 2015, Billum Kirke
Melvin Burgaard Frederiksen, Janderup
(Bibi Bruun Frederiksen & Søren Burgård)

ÅRSBERETNING 2015 – BILLUM

Ny grusvej

Vesbanen A/S ønsker at lukke adgangen fra Tørvevej til Vesterhavsvej og i stedet give lodsejerne adgang til deres arealer og bygninger fra Kildegårdvej. Det vil sige, at trafikmængden på Tørvevej bliver fordoblet mange gange.

Menighedsrådet har været meget bekymret for det middelalderlige dige. Afstanden fra vej til dige varierer fra 80-150 cm. og selve vejen er kun 340 cm. bred. Risikoen for at store tunge, brede maskiner forårsager rystelser og skader på diget, er stor. Processen startede den 12. februar 2014, da Kommisarius ved statens ekspropriationer sendte en mødeindkaldelse til en besigtigelsesforretning. Den 7. oktober 2014 blev der afholdt åstedesforretning, hvor det blev besluttet at træerne i Kirkehusets have skulle fældes for at tilgodese en bredere udkørsel til Kildegårdvej.

Menighedsrådet var meget kede af den beslutning, hvorfor vi har arbejdet hen imod en forlægning af vejen i kirkegårdsdigets længde, parallelt med og vest for Tørvevej. Dette arbejde er lykkedes og måske vil vejen stå færdig ved kirkebladets udgivelse.

Indvendig kalkning af sydvæg i kirken

I sommerens løb er leca væggen indvendig i kirken sydside blevet kalket. Nu står den uden skjolder, smuk og hvid. Forneden på muren tæt ved indgangsdøren står i en gullig okkerfarve (kalk-lerblanding) navnetrækket IM samt årstallet 2015. Navnetrækket refererer til den person i Billum Menighedsråd, der på frivillig basis har udført kalkningen.

Våbenhuset

Menighedsrådet har længe haft et ønske om at renovere Våbenhuset. I 2013 var våbenhuset med på en konsulentrunde, hvor ideen om at åbne op til kip, få frilagte bjælkerne, samt få reparereret gavlenes berapning, blev modtaget af den kongelige bygningsinspektør, Nationalmuseet og den daværende biskop Elisabeth Dons Christensen, som en rigtig god ide.

Nationalmuseet kunne i de gamle papirer se, at det oprindeligt havde være åbnet op til kip.

Alterbillederne

Poul Steffensen malede i 1906 nye alterbilleder af Jesus som den gode hyrde. Disse var ophængt indtil midten af 1950'erne, hvor de i forbindelse med en stor renovering af kirken, blev erstattet af de gamle 1600 tals billeder. Menighedsrådet har valgt at opsætte Jesus som den gode hyrde på prøve. Menighedsrådet ønsker at bevare disse billeder i altertavlen, men billederne trænger til en restaurering. Vi har fået Varde Provstis godkendelser af projekterne til våbenhus og alterbilleder. Provstiet har videresendt projekterne til Ribe Stift, der igen skal sende det til Nationalmuseet til godkendelse. Vi håber på en godkendelse og at arbejderne kan igangsættes i første halvdel af 2016.

Kirkegården

Alt ser nydeligt ud! Omkring det nye græsareal vi fik anlagt sidste år, bliver der nu i fortsættelse af de allerede plantede rønnetræer, plantet yderligere seks rønnetræer.

Janderup/Billum Præstegård, konfirmandstuen

Janderup og Billum Menighedsråd har længe haft et ønske om at gøre konfirmandstuen mere brugervenligt og tidssvarende. Der er derfor udarbejdet og godkendt et projekt, der indeholder et nyt isoleret gulv med gulvvarme, bedre IT- og undervisningsfaciliteter, samt et forbedret luftskifte. Arbejdet udføres i perioden 12. oktober til 1. december 2015.

Kirkeårets gang i Billum er i mange henseender forudsigelig

Alligevel er der arrangementer, gudstjenester m.m. der har større bevågenhed på grund af deres indhold eller særpræg:

Fortsættes på næste side

FRA MENIGHEDSRÅDET

- Børnegudstjenesten den 1. søndag i advent, som en optakt til juletræsfeesten i forsamlingshuset.
- Adventsmusikgudstjenesten den 1. torsdag aften i december, hvor julekoret og børnekor med 3. + 4. klasse medvirker, og hvor vi efterfølgende fik kaffe og sang i forsamlingshuset.
- Juleafslutningerne for børnehaven, dagpleje og skole 18. og 19. december.
- Nytårsgudstjenesten den 1. januar med nytårskoncert afsluttende med sherry og kranskegale i kirken.
- Gudstjenesten lørdag den 24. januar 2015 med efterfølgende højskoledag i forsamlingshuset.
- Kyndelmisse/lysgudstjenesten den 1. februar med deltagelse af konfirmanderne.
- Gudstjenesten den 8. februar med efterfølgende menighedsmøde i kirkehuset.
- Fastelavnsfejringen med en børnegudstjenesten. »Kan du gætte hvem jeg er«. I samlet flok gik man til Billum-hallen for at slå katten af tønden.
- Salmemaratonsaften tirsdag den 17. marts.
- Konfirmation 17. maj.
- Friluftsgudstjenesten i Kjelst 2. pinsedag.
- Børnegudstjenesten 29. maj – Jesus vandrede på søen.
- Dåbsgudstjenesten – 4-års dåbsjubilæum »Gud og hotdog« for børn og forældre den 12. juni.
- Døvegudstjenesten den 21. juni.
- Sommerkoncerten den 28. juli.
- Høstgudstjenesten 13. september med pyntning af kirken -og med deltagelse af konfirmanderne.
- Jagtgudstjenesten sidste torsdag i september for 20. gang. Billum Blæserne spillede jagthorn under gudstjenesten. Derefter var menighedsrådet og Billum Blæserne værter for smørrebrød og underholdning i forsamlingshuset.
- Udover alle disse specielle gudstjenester og arrangementer er der konfirmand- og minikonfirmandundervisning, babysalmsang, musikalsk legestue, julekor, RAMS-kor, kirkekaffe, alm. gudstjenester, bryllupper, dåb, begravelser.

Ja, det var en lang opremsning for at vise, at der sker rigtig meget i vores sognekirke. Alle personalegrupper er utrolig engagerede og dygtige, inkl. vores præstesekretær Pernille, som for øjeblikket har kontor i kirkehuset. En stor tak til jer alle!

Irene Kjør

MENIGHEDSMØDE I BILLUM

Søndag 17. januar kl. 10.30

SALMEMARATON

Salmemaraton fortsætter rundt omkring i omegnens kirker og kommer også til af vore egne kirker i vinter. Vi synger tirsdage i lige uger kl. 19-21.

Man kan sagtens være med, selvom man ikke har gennemført første runde eller ikke kan komme hver gang. Tip: Samkørsel er en god ide!

24. november	Øse kirke	Marianne	Salmenr. 304-320
12. januar	Janderup kirke	Anne Mette	Salmenr. 321-333
26. januar	Næsbjerg kirke	Marianne	Salmenr. 334-349
09. februar	Ølgod kirke	Jens Thue	Salmenr. 350-364
23. februar	Billum kirke	Anne Mette	Salmenr. 365-380
08. marts	Varde kirke	Poul Christian	Salmenr. 381-395
05. april	Strellev kirke	Jens Thue	Salmenr. 396-411

ALSLEV

2. nov. 2014	Peter Pedersen , 69, begravet i Alslev	16. april 2015	Jens Ole Kristensen , 56, asken spredt over havet
6. nov. 2014	Arnfred Christen Bjerg , 91, Havnbjerg Kirkegård	27. maj 2015	Asta Petersen , 79, begravet på Den gamle Kirkegård i Varde
22. jan. 2015	Gunnar Henrik Andersen , 74, begravet i Alslev	1. juni 2015	Anna Ilona Schelander Hansen , 71, begravet i Alslev
27. febr. 2015	Svend Aage Hansen , 87, begravet i Alslev	17. juni 2015	Karl Alslev , 89, begravet i Alslev
2. marts 2015	Nanna Birgit Møller Nielsen , 78, begravet på Østerlund kirkegård	5. juli 2015	Jens Nielsen , 59, begravet i Alslev
20. marts 2015	Laura Munksgaard Lauridsen , 0, begravet i Alslev	6. juli 2015	Per Buresø-Holst , 77, asken spredt over havet
2. april 2015	Ellen Margrethe Gade , 89, begravet i Alslev	15. juli 2015	Susan Lyngbo Thomsen , 47, begravet på Ål kirkegård
		26. okt. 2015	Edith Moesgaard Thomsen , begravet i Alslev

BILLUM

4. dec. 2014	Frede Holm , 72, begravet i Billum	6. april 2015	Anna Grethe Karbing , 88, begravet i Billum
31. jan. 2015	Søren Kjær Andersen , 93, begravet i Billum	19. april 2015	Niels Karl Christensen , 79, begravet i Billum
4. febr. 2015	Betty Madsen , 79, begravet i Billum	2. maj 2015	Nelli Nielsen , 85, begravet i Billum
10. marts 2015	Søren Johannes Svolgart , 67, begravet i Billum	7. juni 2015	Svend Lauridsen , 84, begravet i Billum
26. marts 2015	Hans Jørgen Christensen , 68, begravet i Billum	9. juni 2015	Nanna Pedersen , 90, begravet i Billum
		19. okt. 2015	Aksel Jensen , 50, begravet i Outrup

JANDERUP

19. dec. 2014	Jan Lauge Kristensen , 62, begravet i Janderup	7. maj 2015	Molly Knudine Haubjerg Mikkelsen , 83, begravet i Janderup
20. jan. 2015	Lis Pank Jørgensen , 67, begravet i Janderup	21. juni 2015	Gerhard Bøving , 73, begravet på Arnbjerg kirkegård
28. jan. 2015	Karina Dagmar Nedergaard Nielsen , 56, begravet i Janderup	24. juni 2015	Poul Erik Jensen , 63, begravet på Jerne kirkegård
23. marts 2015	Jørgen Christian Hallum Hansen , 81, begravet i Janderup	30. juli 2015	Grete Nielsen , 72, begravet i Janderup
29. april 2015	Inger Margrethe Damgaard , 85, begravet i Janderup	8. sept. 2015	Anni Jensen , 80, begravet i Janderup

AKTIVITETSKALENDER

november 2015 -
marts 2016

ALSLEV

JANDERUP

BILLUM

NOVEMBER				
Søndag 22.	S. s. i kirkeåret	9.00 AMG		10.30 AMG
Søndag 29.	1. s. i advent	14.00 LH <i>Adventsmusik</i>	10.30 LH <i>Kirkebil</i>	16.00 AMG
DECEMBER				
Torsdag 3.				19.00 AMG <i>Adventsmusik</i>
Søndag 6.	2. s. i advent	9.00 AMG	10.30 AMG	
Torsdag 10.			19.00 AMG <i>Adventsmusik</i>	
Søndag 13.	3. s. i advent	10.30 AMG		9.00 AMG
Tirsdag 15.	<i>Juleafslutning</i>		9.00 Dagplejer CORJ	
Onsdag 16.		Se side 15 under Det sker		
Torsdag 17.	<i>Juleafslutning</i>			9.30 CORJ Børnehaven
Fredag 18.	<i>Skoleafslutning</i>	Se side 15 under Det sker		
Søndag 20.	4. s. i advent		16.00 LHI <i>Musikgudstjeneste</i>	10.30 LHI <i>Kirkebil</i>
Onsdag 23.	Lillejuleaften		16.00 LHI i konfirmandstuen	
Torsdag 24.	Juleaften	14.30 AMG* 16.00 AMG*	14.00 LHI*	15.30 LHI*
Fredag 25.	Juledag	11.30 LHI*	10.00 LHI* <i>Kirkebil</i>	
Lørdag 26.	2. juledag			10.30 AMG
Søndag 27.	Julesøndag	Der henvises til Østerlund kirkesal i Varde		
JANUAR				
Fredag 1.	Nytårsdag			16.00 LHI** <i>Julekor</i>
Søndag 3.	Helligtrekonger	19.00 AMG** <i>Menighedsmode</i>	16.00 AMG	
Søndag 10.	1. s. e. H3K		10.30 LHI <i>Kirkebil</i>	9.00 LHI
Søndag 17.	Sidste s. e. H3K	9.00 AMG		10.30 AMG <i>Kirkebil</i> <i>Kirkekafe, menighedsmode</i>
Lørdag 23.	Højskoledag i Janderup kl. 9.00. Dagen begynder med gudstjeneste i Janderup Kirke kl. 9.00 v. biskop Elof Westergaard.			
Søndag 24.	Septuagesima	10.30 AMG	9.00 AMG	
Søndag 31.	Seksagesima		10.30 LHI <i>Menighedsmode</i>	9.00 LHI

* Indsamling til Folkekirkens Nødhjælp.

** Indsamling til Bibelselskabet.

AMG = Anne Mette Gundersen • LH = Lise Hindsholm

FEBRUAR		ALSLEV	JANDERUP	BILLUM
Søndag 7.	Fastelavn	10.30 AMG		14.00 AMG
Søndag 14.	1. s. i fasten	10.30 AMG		9.00 AMG <i>Kirkekaffe</i>
Onsdag 17.			15.00 LHI i konfirmandstuen	
Søndag 21.	2. s. i fasten		9.00 LHI <i>Kirkebil</i>	10.30 LHI <i>Kirkebil</i>
Søndag 28.	3. s. i fasten	9.00 AMG	10.30 AMG	
MARTS				
Søndag 6.	Midfaste	10.30 AMG		9.00 AMG <i>Kirkekaffe</i>

Vil du køre med? Transport kan aftales til aktiviteter og gudstjenester.

For Billum: Ivan Madsen 75 25 85 95. **For Janderup:** Gurli Baun Nielsen 75 25 82 68 & Vera Madsen 75 25 88 66. **For Alslev:** Gitte Farup 23 74 69 13. Kirke bilen kører til gudstjeneste i Billum og Janderup, bestil dagen før hos Billum Busser, v/ Bjarne O. Hansen, 75 25 83 86.

Vidagerhusaltertavlen med krucifiks af Erik Heide

JULEGUDSTJENESTE I KONFIRMANDSTUEN I JANDERUP 23. DEC. KL. 16

I efteråret bliver konfirmandstuen i Janderup renoveret. Den fine altertavle, som hang på Vidagerhus, indtil Vidagerhus blev nedlagt som ældrecenter, bliver nu hængt op i konfirmandstuen. Den hænger i et skab, så man kan åbne og lukke for den.

Lillejuleaften vil vi indvie konfirmandstuen som gudstjenestestue. Vi holder en juleaftensgudstjeneste den 23. december kl. 16. Det er nok lettere at få plads her end det er i kirken den 24. december. Og adgangen er lettere for gangbesværede. Vi håber, at mange vil deltage.

Fremover vil vi af og til holde en hverdagsgudstjeneste i konfirmandstuen. Måske med en kop kaffe bagefter.

Første 'almindelige' hverdagsgudstjeneste bliver den 17. februar kl. 15.

Lise Hindsholm

GANGBESVÆREDE TIL JANDERUP KIRKE

Ved kirkelige handlinger er porten i portalen ved P-pladsen åben. Hvis man er gangbesværet, så strækningen fra P-pladsen til kirken er for lang at gå, kan man køre til kirkedøren.

Hvis man selv kører, er der plads til parkering af bilen under tjenesten umiddelbart vest for kirken.

Janderup Menighedsråd

ALSLEV PRÆSTEGÅRD: »MAN SKAL IKKE SMIDE GODE PENGE EFTER DÅRLIGE PENGE!«

Da vi håber, at vi er kommet meget længere med sagen, allerede når dette blad udkommer, er dette kun en kort situationsrapport pr. 10.10.2015.

Pastor Anne Mette Gundersen og hendes familie netop flyttet til den villa i Varde, som er lejet til dem. Det er ikke muligt, at sige noget om, hvor længe det vil vare, før de kan vende hjem til Alslev igen.

Nu skal der træffes afgørelse om, hvorvidt der skal rejses sag mod det arkitektfirma, som stod for renoveringen i 2007. Vi mener, at det var en grov forsummelse fra arkitektens side, at han ikke undersøgte murværket og fundamentet i den gamle bygning, før der blev isoleret indvendigt. Fugt og dermed skimmelsvampe er opstået, fordi gammelt murværk ikke er 100% tæt og med en effektiv fugtspærrende isolering opsat indvendigt, har fugten stået og arbejdet imellem mur og isolering. De ekspert-analyser, der er lavet, bruger selvfølgelig mange flere ord. Dette er »Pixi-bogs-udgaven«! Vi har en advokat til at bedømme sagen.

Derefter skal det bedømmes, om præstegården

kan/skal renoveres, eller om det vil blive nødvendigt at bygge ny?

Her vil det være helt afgørende for, hvad vi vælger, om det kan garanteres, at der ikke er risiko for nye svampeangreb, hvis der renoveres.

Priserne på den ene og den anden løsning er heller ikke uvæsentlige. Der blev ofret ca. 2 mill. på renoveringen for 7 år siden og hvis der er den mindste risiko for gentagelse, vil det være »at smide gode penge efter dårlige penge«, og det vil vi så nødtigt gøre.

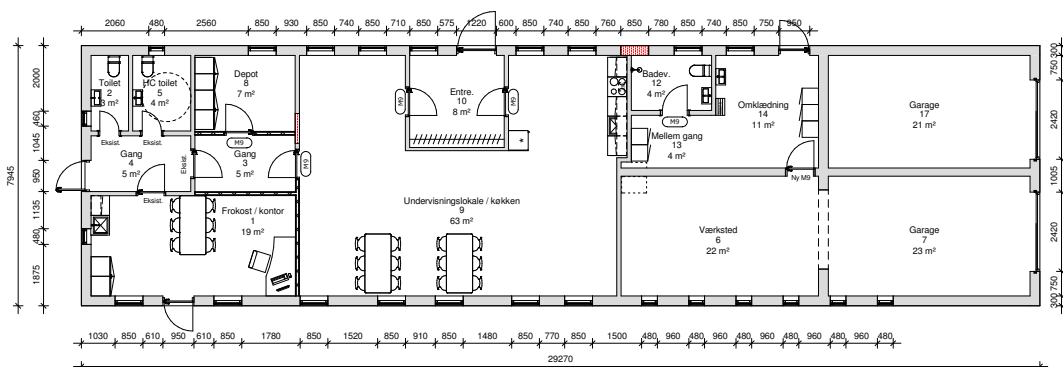
Alslev præstegård er ikke fredet, men den er bevaringsværdig, så hvis løsningen viser sig at være nedrivning/nybygning, skal der forhandles med bl.a. Varde Kommune, Kulturarvsstyrelsen samt selvfølgelig de kirkelige instanser, Varde Provsti og Ribe Stift

Ting ta'r tid, men vi tillader os at være optimistiske og tro på, at denne sag ikke kommer til at trække unødigt i langdrag.

Alslev menighedsråd

Det er ikke afgjort, om præstegården skal rives ned.

KIRKEHUSET I JANDERUP RENOVERES

Som det har været omtalt tidligere, er Kirkehuset ved Janderup Kirke ramt af skimmelsvamp og skal derfor renoveres. Det er besluttet ikke længere at anvende huset til beboelse og i stedet benytte anledningen til at skabe en møde- og undervisningsfacilitet tæt på kirken, samtidig med at personalefaciliteter forbedres.

Sammen med Ingeniørgruppen Varde er der udarbejdet en indretningsplan (se nedenfor) og et budget for projektet.

I skrivende stund er projektet på budgettet i 2016 og byggesagen bliver behandlet i Varde Provsti for endelig godkendelse.

Vi vil senere informere yderligere om slagets gang.

GODDAG!

Mit navn er Elisabeth Christine Marie Andersen, jeg er 25 år og uddannet kirkesanger fra Vestervig Kirkemusikskole, Århus.

Jeg har erfaring som kirkesanger, korsanger og klassisk sangsolist, men har også tidligere arbejdet med børn og ældre som pædagogmedhjælper og hjemmehjælper og altid haft focus på musik og sang.

Det meste af min »fritid« går med at videreudanne mig på Vestervig Kirkemusikskole, hvor jeg er i gang med deltidsuddannelsen »Sang og korledelse« (2015-2018).

Jeg har netop fundet en lejebolig i Varde og glæder mig til at lære byen og omegnen at kende.

Jeg er meget glad for naturen og har været på flere pilgrimsvandring i ind- og udland. Jeg sætter pris på fællesskaber på tværs af kultur, alder, uddannelse mm. og ser frem til at kunne bidrage musikalsk til det kirkelige fællesskab i Alslev, Janderup og Billum sogne.

Jeg siger tak for den varme modtagelse, jeg allerede har oplevet fra både menighed, menighedsråd og ansatte i sognene og glæder mig til at lære jer allesammen bedre at kende!

Elisabeth

- og vi siger: Hjertelig velkommen til Elisabeth!

Menighedsrådene

HØJSKOLEDAG 2016 I JANDERUP

Lørdag den 23. januar kl. 9-15

Program:

- 9.00: Gudstjeneste i Janderup Kirke ved **biskop Elof Westergaard**
- 10.15: Formiddagskaffe på Eventyrgården, Janderup
- 11.00: Foredrag af **biskop Elof Westergaard** om aktuelt emne
- 12-13: Frokost
- 13-15: »Der er nu noget ved livet, man ikke finder andre steder« Foredrag af **Erik Lindsø**

Elof Westergaard

FOTO: ABE STIET / GITTENSMANN

Erik Lindsø

Livet er en gave, og en gave pakker man ud, siger Erik Lindsø. Han giver sit bud på, hvordan man finder det gode liv – i hverdagen, i digtene, i nærværet, i sangene, i stilheden, i fælleskabet med andre. I foredraget er de der alle sammen. De langtidsskuffede. Mændene, der er »faldet lidt af på den«. Nedrakkerne. Levebrødspessimisterne. De alvorstunge og de livstrætte. Men heldigvis er de ikke alene. Foredraget rummer nemlig al den livsoptimisme, som ingen kan leve uden.

Erik Lindsø er forfatter og journalist og en af landets mest efterspurgte foredragsholdere og fortællere. Han var tidligere forstander på Rønshoved Højskole og programmedarbejder ved DR.

Højskoledagen koster inkl. foredrag, kaffe med brød, frokost med øl/vand: 200 kr. pr. pers.

Tilmelding senest lørdag den 16. januar til:

Gitte Farup, Alslev – gittefarup@gmail.com – tlf. 23 74 69 13

Gurli Baun Nielsen, Janderup – gnielsen@turbopost.dk – tlf. 21 60 90 68

Irene Kjær, Billum – kjaer@bbsyd.dk – tlf. 61 54 69 93

ALLE ER VELKOMNE!

Menighedsrådene i Alslev-Janderup-Billum Pastorat

JULEKORET ØVER – KOM BARE OG PRØV DET!

Der øves hver onsdag kl. 19.00.20.30 i Billum kirke. Hvis du har lyst til at synge med næste år, er du velkommen til at møde op, når koret øver.

Der er ingen stemmeprøve – man skal bare have lyst til at synge om julens glade budskab sammen med andre.

Connie Rønne Jørgensen

MUSIKGUDSTJENESTER VED ADVENT

Gode juletraditioner er værd at holde fast i. Derfor vil der igen i år være tre advents musikgudstjenester i de tre kirker med julekoret og andre musikalske gæster. Desuden er der en en særlig musikgudstjeneste i Janderup Kirke søndag den 20.12. Se annonce andetsteds i bladet!

Søndag den 29.11. kl. 14.00 i Alslev kirke: Julekoret synger. Gæstemusiker: Poul Schousboe Rasmussen, tværføjte.

Torsdag den 3.12. kl. 19.00 i Billum kirke: Julekoret synger sammen med 3.+4.kl fra Billum skole.

Torsdag den 10.12. kl.19.00 i Janderup kirke: Julekoret synger. Gæstemusiker: Poul Schousboe Rasmussen, tværføjte.

Fredag den 1.1.2016 kl. 16.00: Nytårgudstjeneste i Billum kirke. Julekoret synger nytår ind.

JUL FOR BØRN I BILLUM

1. søndag i advent, 29.11., er der traditionen tro børnegudstjeneste for hele familien i Billum Kirke kl. 16. Vi tænder det første lys i adventskransen og kommer i adventsstemning med fortælling, sang og musik. Alle er velkomne.

Efter gudstjenesten er der julehygge i Billum Forsamlingshus, hvor Sogneforeningen indbyder til fællesspisning, sang, dans og leg. Julemanden kommer med sin sæk, og børnehaven har pyntet juletræ. Spisningen koster 100 kr. / 50 kr. for børn. Tilmelding hos Carsten Nielsen senest 24.11. på cola@bbsyd.dk eller sms 29 87 06 08.

LUCIA - PENSIONISTER

Pensionistforeningen har sin traditionelle julehygge **torsdag den 3. dec.** på Eventyrgården i Janderup. I år får de besøg af 3. klasse fra Janderup skole, som vil gå i Luciaoptog og syngte nogle sange. Det er et samarbejde med Janderup skole og organist Connie Rønne Jørgensen. Pensionistforeningen vil traktere med sodavand og æbleskiver efter Luciaoptoget.

FOR ALLE UNGE SOM GAMLE, STORE OG SMÅ

der kan lide julestemning og fællesskab, er der familiejeleandagt med minikor i Alslev Kirke onsdag den **16.12. kl. 17.**

Efter gudstjenesten inviterer **Alslev Forsamlingshus** på fællesspisning og hygge. Menuen er risengrød og flæsketeg. Pris 70 kr. / 35 kr. for børn under skolealderen. Tilmelding til Rikke Vestergård senest 13.12., tlf. 60 55 40 07.

JULEKRYBBESPI PÅ JANDERUP SKOLE

Som et nyt tiltag vil der være julekrybbespil for 0. klasse på Janderup skole. Det er et samarbejde mellem klasselæreren og kirkens organist. Eleverne øver på skolen og skal fremføre fortællingen om Jesu fødsel for forældre, bedsteforældre og andre interesserede (dato oplyses senere) Desuden medvirker de sidste skoledag, den 18.12., i Janderup kirke, når skolen kommer på julebesøg i kirken.

JULEAFSLUTNINGER FOR BØRN I KIRKERNE

Tirs. 15.12. kl. 10.00: Dagplejer i Janderup

Ons. 16.12. kl. 9.30: Dagplejer i Alslev

Ons. 16.12. kl. 17.00:

Familiejeleandagt med minikor i Alslev

Tor. 17.12. kl. 10.00: Børnehaven og dagplejer i Billum

Fre. 18.12. kl. 9.00: 4.-6. kl. Alslev Skole

Fre. 18.12. kl. 9.45: 0.-3. kl. Alslev Skole

Fre. 18.12. kl. 10.50:

Billum Skole i Billum Kirke

Fre. 18.12. kl. 12.00:

Janderup Skole, krybbespil, Janderup Kirke

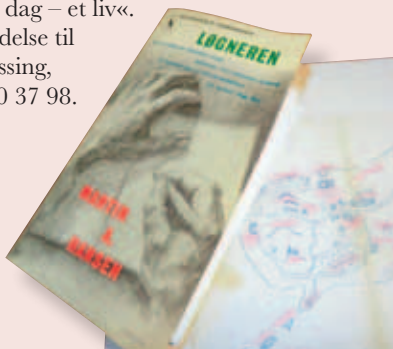
Tirs. 22.12. kl. 10.00: Børnehaven i Alslev

LÆSEKLUB I ALSLEV

En ny sæson er begyndt, men alle interesserede kan sagtens nå at komme med. Vi mødes i konfirmandstuen i Alslev den sidste tirsdag i hver måned kl. 15.00-16.30. Hvis du gerne vil være med, men ikke kan deltage så tidligt på dagen, skal du endelig henvende dig, for så flytter vi tidspunktet.

Vi vælger et alsidigt repertoire og taler om det, vi har læst. I sommerpausen læste vi »årets klassiker«, denne gang Martin A. Hansens »Løgneren«, og i oktober læser vi Jens Andersens Astrid Lindgren-biografi »Denne dag – et liv«.

Henvendelse til
Lise Døssing,
tlf. 21 20 37 98.

MENIGHEDSMØDER

På menighedsmøderne aflægger menighedsrådene beretninger om det forløbne år og vil meget gerne have jeres respons på dette samt høre ønsker og ideer til fremtidige tiltag i sognene.

Alslev: Søndag d. 3.1. 2016. Gudstjeneste kl. 19.00 og derefter menighedsmøde og kaffe i konfirmandstuen.

Janderup: Søndag 31. 1. 2016 Gudstjeneste kl. 10.30 og derefter menighedsmøde med spisning i konfirmandstuen.

Billum: Søndag d. 17.1. 2016. Gudstjeneste kl. 10.30, kirkekaffe og menighedsmøde.

HUSK

Efterårsmøde om Astrid Lindgren

Torsdag den 19.11. på Janderup skole. Se annoncen i Kirkebladet nr. 3 og i Ugeavisen Varde.

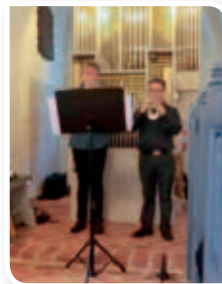
TIDLIGERE ARRANGEMENT

KRANSEKAGEKONCERT I ALSLEV

Koncerten søndag den 20.9. blev virkelig en overdådig »kranssekage« med mange forskellige slags musik.

Det blev en dejlig eftermiddag, hvor lokale musikere stillede op til fordel for Kirkens Korshær i Danmark – **og der blev indsamlet 3091,- kr.** til Korshærens arbejde. Tak for det!

Vi siger også tak til de mange medvirkende for deres engagement – og for kagebagning!

MUSIKALSK LEGESTUE I SOGNENE

8 gange tilbydes børn (0-6 år) og forældre/bedsteforældre sang og musik i kirkerummet.

Det er et kirke-musikalsk tilbud kl. 16.30-17.00 og her mødes store og små til en halv times rart samvær med sang, musik, leg og bevægelse, før man skal hjem og lave aftensmad. Et sådant forløb har netop foregået i Billum Kirke 8 tirsdage og efter jul er det i Janderup Kirke, sognemedhjælper Elisabeth og organist Connie sammensætter et tilsvarende program.

Efter påske er det Alslev Kirke tur.

MUSIK MED DAGPLEJEN

Tre musikformiddage i Alslev kirke i november for de små og deres dagplejere. Sognemedhjælper Elisabeth Andersen står for programmet med sange og salmer, leg og bevægelse og organist Connie Rønne Jørgensen spiller klaver og orgel til.

Tilbuddet gives en gang årligt til alle dagplejere i de tre sogne. Efter nytår kommer tilbuddet til Billum og Janderup dagpleje.

KAN DU GÆTTE, HVEM JEG ER?

Fastelavnssøndag d. 7.2. fejrer vi fastelavn i både Alslev Kirke kl. 10.30 med minikor og Billum Kirke kl.14 med børnegudstjeneste (AMG). **Børn må gerne komme udklædte.**

I Billum fortsættes med fastelavnssfest i hallen.

»GIV TID« – SALMEPROJEKT

Som et led i kirke-skole-projektet synger 3.+4. klasse på Billum skole salmer. Det foregår i RAMS-regi (Menighedsrådenes skoletjeneste i Ribe Stift) Eleverne lærer 6 salmer og hører om baggrunden for dem. Det er kristendoms lærer Annette Hansen og organist Connie Rønne Jørgensen, der i samarbejde øver med klasserne hver tirsdag. Projektet omfatter også besøg i kirken, hvor Anne Mette Gundersen vil medvirke. Desuden går turen til Ribe Domkirke den 13.11., hvor 500 skolebørn samles for at synge de salmer, de har øvet sig på.

Det hele sluttet af med adventsgudstjenesten i **Billum kirke torsdag den 3.12. kl.19.00**, hvor forældre, bedsteforældre og andre er velkomne til at komme og høre eleverne synge sammen med julekoret.

Også på Alslev skole skal der synges salmer. De samme 6 salmer øves på skolen og der afsluttes med turen til Ribe Domkirke den 13.11.

Der laves mange andre undervisningsmaterialer i RAMS-regi, hvilket man benytter sig af på Alslev skole. Der arbejdes med temaer, som henvender sig til flere fag på samme tid og ofte i samarbejde med kirken. Her er tale om gratis materialer for skolerne, idet menighedsrådene betaler kontingentet til RAMS.

EN KONE TIL LUTHER

'Bortløben nonne gifter sig med munk'

– sådan kunne overskriften i avisen have været i 1525, hvis der havde været aviser til at fortælle nyheden om Martin Luthers ægteskab med Katharina von Bora. Men også uden aviser kom nyheden ud og vakte forargelse. Luthers fjender udlagde det straks sådan, at det var almindelig liderlighed, der havde fået Luther til at gøre op med pavekirken og klostervæsnets.

Historien bag ægteskabet var noget anderledes. Af væsen var Luther meget konservativ og imod forandringer i dagliglivet. Sådan blev han ved med at gå i munkekutte og blev boende i sit kloster, da reformationen allerede var blevet gennemført i Wittenberg og omegn. Han opfordrede mange af sine venner og kolleger til at gifte sig, for som han sagde: Den ugifte stand var ikke mere hellig og gudvelbehagelig end den gifte. Alligevel havde han ikke selv lyst til at gifte sig.

Flygtende nonner

Men meget var i forandring omkring Luther. Klostervæsnets var i opløsning, munke og nonner flygtede fra tilværelsen dér. En dag kom en vogn til Wittenberg med 12 nonner, der var flygtet fra et kloster i nærheden. De kom for at søge hjælp hos Luther. Pludselig var de Luthers problem: i datidens samfund kunne kvinder kun leve et anstændigt liv, hvis de levede hos deres familie, i ægteskab eller i kloster. Nogle af nonnerne havde velstående familier, der godt ville tage imod dem. Andre af nonnerne fandt man passende ægtemænd til.

Men én blev til tilbage. Hun var af en fattig adelsfamilie, og hun havde boet i klostret siden hun var fire-fem år. Der var ikke nogen til at tage sig af hende. Det var Katharina. Luther forsøgte at få hende gift med en af sine studerende. Men hans familie modsatte sig ægteskabet. De ville ikke have en svigerdatter uden penge. En anden mand kom i søgelyset – men ham ville Katharina under ingen omstændigheder giftes med.

Katharina ville giftes med Luther. Og Luther var i mellemtiden blevet mere interesseret i at blive gift.

Det var ikke forelskelse, der betød noget i hans beslutning. Snarere ansvarsfølelse over for den unge nonne og en fornemmelse af, at et giftermål var et godt modtræk mod hans modstandere, heriblandt Djævelen.

Bondeoprøret

Tiden var nemlig på mange måder den allersværeste i Luthers liv. Den evangeliske frihed, Luther havde opdaget og prædikeret om, havde fået uoverskuelige følger i hans omgivelser. Der var udbrudt en opstand blandt bønderne, rettet mod kirke og herremænd. Lederen af opstanden var Thomas Müntzer, der havde udviklet sin egen forestilling om reformationen: den skulle være en revolution her på jorden, hvor de fattige rejste sig mod undertrykkerne, og Guds rige blev gennemtvunget med magt.

Luther betragtede bondeoprøret som ét af Djævelens mange anslag mod det genopdagede evangelium. Han hadede tanken om, at nogen skulle bruge vold for at gøre evangeliet gældende. Guds ord virker med åndens kraft, ikke med våben. Kun fred og orden – og ikke krig og vold – kunne føre til evangeliets sejr. Derfor bekæmpede han Müntzer og opfordrede fyrsterne til at slå bondeoprøret ned.

Krise for reformationen

Men bondeoprøret havde splittet den reformatoriske bevægelse, og Luthers autoritet var i krise. Opstanden hærgede egnen i foråret 1525, og Luther var på rejse i området mens det gik allerværst til. Når han prædikede i kirkerne, blev hans prædikener mødt med buh-råb og larm. Mange betragtede ham som en talsmand for de forhadte fyrster.

Luther så det som et tegn på Djævelens sejr over det godt. Nu var verdens ende nær. Hvad var der at gøre? Jo, han kunne gifte sig – om ikke for andet, så for at ærgre Djævelen. »Velan, kommer jeg hjem, da vil jeg med Guds hjælp indstille mig på døden og vente på mine nye herrer, mordere og røvere,« skrev han til en ven – »og kan jeg gennemføre det, vil jeg byde Djævelen trods og tage min Kätthe til ægte.«

Bryllup og sladder

Den 15. juni 1525 giftede Luther sig med sin Käthe. Kun de allernærmeste venner var til stede. Da nyheden kom ud, var forargelsen stor, også blandt Luthers venner og tilhængere. Bondehæren var lige blevet knust i slaget ved Frankenhausen en måned forinden. Over 5.000 bønder var dræbt. Det var ikke et passende tidspunkt at fejre bryllup på, syntes man. Og meget ondsindet sladder om Käthe var i omløb – at hun skulle være en 'troløs nonne', en 'tarvelig danserinde', der havde kastet sig i armene på munken fra Wittenberg, og at hun allerede få dage efter brylluppet skulle have født et barn.

En god kone

Men trods de barske omstændigheder for brylluppet blev det et meget lykkeligt ægteskab. Käthe havde fået en god uddannelse i klostret. Hun var

en energisk og selvstændig kvinde, og hun havde forstand på økonomi. Det havde Luther overhovedet ikke. Så han overlod gladelig hele husholdningen til sin kone. Det gamle kloster i Wittenberg, som blev parrets hjem, fik Käthe indrettet og bygget om, så hun kunne leje ud til studerende. Hun dyrkede grøntsager i haven og købte jord, hvor hun kunne drive landbrug. Huset blev fyldt med liv – en stor børneflokk, plejebørn, logerende og gæster. Næsten hver aften var der gæster hos den berømte reformator. De fik Käthes gode mad at spise, og efter middagen sad de i stuen og drak øl og diskuterede stort og småt. Käthe blandede sig også, selv når samtalen foregik på latin. Det ved man fra de referater, som studenterne skrev ned under de berømte 'bordtaler'.

Ægteskabets lykke

Selv om Luther ikke giftede sig »af kødelig kærlighed eller glød«, som han skrev til en ven kort efter brylluppet, så blev han meget glad for livet i ægteskabet. Han savnede sin kone, når han var på rejse, og han savnede sine børn. Nu prædike han gerne om det salige liv i ægtestanden. Ja, han forstod det ligefrem som et Guds bud, at man skulle gifte sig: Guds bud siger, at man ikke måtte slå ihjel og ikke måtte bryde et ægteskab – men »det er jo et endnu fastere bud, når der står skrevet: Du skal indgå et ægteskab, du skal tage dig en kvinde, du skal have en mand« (1 Mosebog 1,27; 2,24).

I den lutherske kristendom er ægteskabet derfor gennem flere århundreder blevet agtet meget højere end det at leve alene. Luthers familieliv blev idealet. Det er først i moderne tid, at vi er begyndt at se mere nuanceret på den sag.

Luthers hus

På vores sognerejse til Lutherbyerne til maj vil vi bl.a. besøge huset, hvor Käthe og Luther boede. Det er nu et stort museum, *Lutherhaus*, og her kan man stadig se de stuer, hvor ægteparret og deres gæster tilbragte aftenen. Der er tilmelding til turen senest 1. marts 2016.

Lise Hindsholm

Artiklen bygger på fremstillingen i Heinz Schilling: Martin Luther. Rebel i en opbrudstid, 2014.

I den søde juletid...

MUSIK- GUDSTJENESTE I JANDERUP KIRKE

Til gudstjenesten 4. søndag i advent d. **20. december kl. 16.00** i Janderup Kirke vil der være musikalske gæster.

Det er den dygtige violinist Lada Fedorova og hendes pianist Mikael Haaning, der kommer og krydrer gudstjenesten med nogle julemusikalske indslag. Lada er til daglig violinist i Sønderjyllands Symfoniorkester, Sønderborg og Mikael er organist i bl.a i Ål kirke.

Her bliver uden tvivl tale om en festlig optakt til julehøjtiden. Provst Lise Hindsholm vil prædike og kirkens organist Connie Rønne Jørgensen og kirkesanger Elisabeth Andersen medvirker på de traditionsrige julesalmer.

GLEM IKKE...

at »synes godt om« vores side på Facebook: **Alslev, Janderup og Billum Kirker**. Her bliver der jævnligt skrevet opslag og delt billeder fra kirkelivet i de tre sogne, og du kan selv skrive en sidebemærkning til de ting, der bliver slået op på siden.

KONTAKT

alslevkirke.dk
janderupkirke.dk
billumkirke.dk

Sognepræst

Anne Mette W. Gundersen

Hyldehaven 8, 6800 Varde
amwg@km.dk · Tlf. 75 26 90 38 eller 23 32 61 33
Træffes i sognene efter aftale

Provst Lise Hindsholm

Vesterled 45 · Janderup
tlf. 75 25 82 07 eller 21 43 93 92 · lhi@km.dk

Præsteseekretær Pernille Lyngbo

Kirkehuset i Billum · Kildegårdsvej 4 · 6852 Billum
tlf. 23 32 61 31 · plr@km.dk
Træffes hverdage kl. 9-13

Organist Connie Rønne Jørgensen

tlf. 75 16 92 46 · corj@km.dk · tlf. 24 96 32 59

Musikalsk sognemedhjælper

Elisabeth Andersen · Tlf. 24 82 67 78
elisabethchristinemarie@gmail.com

Graver Sine Toftgaard Grønberg (Alslev)

Alslev Kirkevej 5 · 6800 Varde
tlf. 29 35 07 33 · alslevkirke@mail.dk
Træffes dagligt fra kl. 8.30 til 14.30

Graver Anette Fynbo (Janderup/Billum)

- kirkegården i Janderup:
Præstegårdvej 29A · 6851 Janderup · tlf. 75 25 89 16
- kirkegården i Billum:
Kildegårdsvej 4 · 6852 Billum · tlf. 75 25 80 87
janderupkirke@gmail.com

Mandag er fridag for præster og personale.

Redaktion: Pernille Lyngbo, Anne Mette Gundersen og Lise Døssing.

Kirkebladet udgives af menighedsrådene.

Deadline for næste blad **torsdag 14. januar**.
Uddeles uge 8.

Layout & tryk: Team Lynderup /
Videbæk Bogtrykkeri · tlf. 97 17 11 22